

|| **ASTRONOMIA**

Un eclipsi ocultarà part de la superfície del Sol demà al matí

► La Lluna es posarà davant de l'astre, però no el tancarà completament

► Serà visible a partir de l'alba a tot Europa, el nord de l'Àfrica i part de l'Àsia

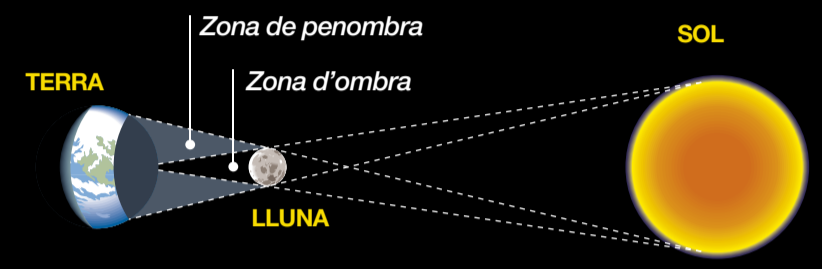
|| **ANTONIO MADRIDEJOS**
BARCELONA

A tot Europa, el nord de l'Àfrica i part de l'Àsia central es podrà observar demà un eclipsi de Sol parcial, un fenomen que es produeix quan la Lluna s'interposa davant de l'astre sense arribar a tapar-lo completament. Durant un període de temps que oscil·la entre una i dues hores, depenent de l'emplaçament, l'astre no es contemplarà com un objecte completament circular, si-

nó que li faltará una porció de mida considerable. Vist des de la nostra perspectiva, es podria dir que la Lluna li clavarà una mossegada fugaç tan bon punt es faci de dia. Els eclipsis de Sol són relativament freqüents a la Terra, però les zones d'observació varien. Es tracta de «fenòmens locals», com recorda Pere Closas, de l'agrupació astronòmica Aster, de Barcelona. Així que oportunitats per contemplar-los no n'hi ha tantes: el pròxim a Catalunya, que també serà parcial, passarà el 20 de març del 2015. Per observar-ne un de total caldrà esperar a l'any 2026. Les perspectives meteorològiques per demà són bones.

EL FENOMEN ASTRONÒMIC

En un eclipsi de Sol, la Lluna s'interposa entre la Terra i el Sol

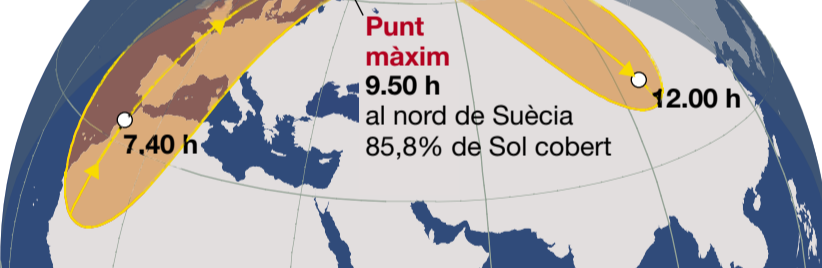

SIMULACIÓ DE LA SORTIDA DEL SOL ECLIPSAT DES DE LA PLATJA DE BARCELONA (CAP A LES 8.20 H)

HORA DE L'ECLIPSI MÀXIM % DEL DIÀMETRE DEL SOL COBERT PER LA LLUNA

	HORA DE L'ECLIPSI MÀXIM	% DEL DIÀMETRE DEL SOL COBERT PER LA LLUNA
Barcelona	8.58 h	63,3%
L'ECLIPSI ES VEURÀ DES DE LES 8.19 H (SORTIDA DEL SOL) FINS A LES 10.18 H		
Madrid	8.52 h	57,6%
Saragossa	8.56 h	61,7%
Còrdova	8.47 h	52,4%
Castelló	8.54 h	59,6%

RECORREGUT DE L'ECLIPSI PARCIAL DEL 4 DE GENER

Font: Nasa / Serviastró UB. Fotografia: Serviastró UB

EL PERIÓDICO

si s'acabi a les 10.18. Els habitants de la Catalunya ho tindran pitjor, ja que allà el Sol surt gairebé una hora més tard, a les 9.08. El nivell màxim d'ocultació es donarà a l'Europa septentrional, com a Londres, París i Berlín, on la Lluna arribarà a tapar el 75% del Sol. «Donada l'hora i l'època de l'any, el Sol no està gaire alt: l'única forma d'observar-lo serà des de llocs sense obstacles en direcció sud-est», prossegueix Closas.

PASSAT MÀGIC // Encara que els eclipsis han perdut el valor màgic que van tenir antigament i fins i tot la seva importància científica, mantenen la seva bellesa fugaç i el seu valor com a eina inigualable per divulgar l'astronomia. Els de Sol totals ocasionen una pèrdua evident de llum i un descens de les temperatures, però en aquest cas Masana considera que «serà difícil d'apreciar» sense instruments científics. A més a més, l'efecte serà inferior ja que el Sol estarà encara en una posició baixa.

Els astrònoms recorden que els eclipsis de Sol no es poden mirar directament sense protecció perquè poden causar greus danys a la vista. No valen ni ulleres de sol, ni negatius fotogràfics, ni telescopis, ni vidres fumats, sinó simplement ulleres o altres materials concebuts amb aquest objectiu.

OBSERVACIÓ // Diverses entitats ofereixen activitats. Aster organitza un taller gratuït d'observació amb telescopis adaptats al castell de Montjuïc, al terraplè est, mirant al port (www.aster.org). L'Agrupació Astronòmica de Sabadell ho fa al Parc Catalunya (www.astrosabadell.org). El Departament d'Astronomia de la UB (serviastró.am.ub.es) i el Parc Astronòmic del Montsec, a Àger (www.parcstronometric.cat/live), en realitzaran les respectives retransmissions. ≡

15 de juny

OCULTACIÓ TOTAL DE LA LLUNA

► El 15 de juny vinent tindrà lloc un eclipsi lunar total, encara que les condicions per veure'l a Espanya no seran òptimes. La Lluna estarà situada al sud i, per tant, molt baixa a l'horitzó, de manera que es veurà millor en unes zones de la península Ibèrica que en altres. Hi haurà un altre eclipsi lunar el 10 de desembre que no es veurà a Espanya, perquè es produirà a l'altre costat del planeta.

ABANS DE L'ALBA // Vist des de la península Ibèrica, el pròxim eclipsi té una curiosa particularitat perquè comença abans que hagi sortit el Sol. Això significa que quan el Sol despunti per l'horitzó, en direcció sud-est, ja estarà parcialment eclipsat, explica Eduard Masana, investigador del Departament d'Astronomia de la Universitat de Barcelona (UB). Així, a Barcelona es farà de dia a les 8.19 hores i a partir de llavors es podrà observar com la Lluna va tapant progressivament el Sol fins que a les 8.53 hores n'ocultarà el 53% de la superfície. Després, la Lluna s'anirà allunyant fins que l'eclip-

|| **TRÀNSIT**

L'inici de l'any entela les dades de morts en carretera del 2010

► Trànsit reclama prudència després de quatre morts els dos primers dies del 2011

|| **CRISTINA BUESA**
BARCELONA

Aquest migdia compareixerà davant els mitjans de comunicació el nou conseller d'Interior, Felip Puig. Serà la primera vegada que ho farà a la seu del departament (traspàs de poders a part) però ahir no se sabia si invitaria el director en funcions del Servei Català de Trànsit, Josep Pérez Moya, a asseure's al seu costat. El motiu de la convocatòria és el balanç de sinistralitat de l'any passat, que no té res a veure amb Puig i tot amb Pérez Moya. Però fins avui no es coneixerà si qui farà les valoracions

sobre el que va passar el 2010 serà el nouvingut o el responsable del servei. Un o altre podran enarborar els bons resultats dels últims 12 mesos malgrat que els dos primers dies del nou any, amb quatre víctimes en 48 hores, han entelat aquelles dades.

L'any passat van morir 246 persones a la xarxa viària catalana, xifra que representa un 9,4% menys que el 2009, quan en van morir 269. En el recompte que detallaran avui apareixeran les dades per demarcacions i s'explicarà que, una vegada més, Girona empitjora. Un cop d'ull al que ha passat en aquests últims 10 dies també ho demostra: els tres accidents amb tres víctimes que hi va haver el 26 i el 28 de desembre es van produir en municipis gironins. A Tarragona també han sumat una víctima respecte al 2009. Lleida i principalment Barcelona són les

►► Tram de la N-340a a Tarragona on ahir es va produir el xoc.

que han ajudat a millorar l'estadística.

SIS DIES SENSE VÍCTIMES // El que ha tingut lloc des de Nadal fins a cap d'any ha permès eixamplar lleugerament el percentatge de descens de les víctimes. El Servei Català de Trànsit treballava amb la hipòtesi d'una re-

baixa del 8%, tal com va publicar aquest diari dijous passat, encara que la circumstància que durant sis dels vuit dies des del 24 de desembre no hi hagués ni una sola víctima mortal ha permès augmentar en més d'un punt aquest descens. I això que els responsables de Trànsit -i en això coincideixen amb la Di-

recció General de Trànsit- saben que les grans reduccions de sinistres mortals a la carretera cada vegada seran més difícils.

Felip Puig i/o Josep Pérez Moya exposaran també la tipologia d'accidents, on es veurà que les sortides de via i els xocs frontals concentren la majoria dels accidents mortals. Una de les tendències detectades per Trànsit durant els últims mesos és que s'ha augmentat la velocitat mitjana al voltant de dos quilòmetres per hora, cosa que agreuja les ferides en cas que es produeixi un sinistre.

¿I ELS 80 PER HORA? // Una altra de les incògnites que s'aclarirà aquest migdia és si l'accidentalitat del 2010 a la zona a 80 quilòmetres per hora té un paper tan destacat com en els anys anteriors, tenint en compte que CiU ha negat sempre que tinguessin cap mena de relació.

No obstant, l'anàlisi de l'any passat tindrà un regust agre dolç, ja que des de la matinada de l'1 de gener i fins ahir a les 20 hores havien mort quatre persones, les dues últimes en un xoc frontal a la N-340a a Tarragona quan un turisme va envair el sentit contrari. Trànsit es va afanyar ahir a reclamar prudència al volant. ≡

ACN / ANNA FERRÀS